SUVI ry:n lausunto U 27/2026 vp

Komission ehdotus yleiseksi ryhmäpoikkeusasetukseksi (GBER)

Eduskunnan suuren valiokunnan kuuleminen

Suomen elintarvikeviennin edistämisyhdistys SUVI ry kiittää mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston kirjelmästä U 27/2026 vp koskien komission ehdotusta uudeksi yleiseksi ryhmäpoikkeusasetukseksi (GBER). Asetus määrittää keskeisesti sen, millä edellytyksillä jäsenvaltiot voivat tukea yritysten investointeja, innovaatioita ja kansainvälistymistä ilman erillistä notifiointia komissiolle.

Elintarvikeviennin näkökulmasta ehdotus on **kokonaisuutena myönteinen ja kannatettava**.

---

1. Uusi GBER vahvistaa elintarvikeviennin kasvuedellytyksiä

Suomalaisen elintarvikeviennin kasvu perustuu:

- tuotantokapasiteetin vahvistamiseen
- prosessien ja teknologian modernisointiin
- ympäristö- ja energiatehokkuusinvestointeihin
- tuotekehitykseen ja vientikelpoisiin innovaatioihin
- markkinoillepääsyn ja kansainvälistymisen tukemiseen

Ehdotettu GBER laajentaa tukikelpoisten toimenpiteiden joukkoa ja keventää menettelyjä. Tämä:

- nopeuttaa investointien käynnistämistä
- vähentää hallinnollista taakkaa
- parantaa erityisesti pk-elintarvikeyritysten mahdollisuuksia toteuttaa kasvua tukevia hankkeita

Suomalaiset elintarvikealan yritykset kilpailevat globaaleilla markkinoilla maista, joissa julkinen tuki on usein laajempaa. Siksi tukijärjestelmän ketteryys ja ennakoitavuus ovat vientitoiminnan kannalta ratkaisevia.

---

2. Ympäristö- ja vastuullisuustavoitteet tukevat Suomen kilpailuetuja

Uusi GBER korostaa ympäristö- ja ilmastotoimia. Tämä on linjassa suomalaisen elintarvikeviennin vahvuuksien kanssa: puhtaus, jäljitettävyys, vähäiset päästöt ja korkea laatu.

Nopeammin myönnettävät ympäristö- ja energiatehokkuustuet voivat:

- alentaa tuotantokustannuksia
- parantaa hiilijalanjälkeä
- vahvistaa suomalaisen ruoan brändiä vientimarkkinoilla

SUVI ry pitää tärkeänä, että ympäristöinvestointeja koskevat tukimuodot säilyvät laajoina ja helposti hyödynnettävinä.

---

3. Kilpailuneutraliteetti ja tukien kohdentaminen

SUVI ry korostaa, että:

- tukien tulee kohdistua kasvuun, kansainvälistymiseen ja kilpailukyvyn vahvistamiseen
- vaikeuksissa olevien yritysten tukeminen tulee rajata tarkasti
- tukien tulee olla ennakoitavia ja pitkäjänteisiä

Näin varmistetaan, että tuki ohjaa alaa uudistumaan ja vahvistaa vientipotentiaalia ilman markkinoita vääristäviä vaikutuksia.

---

4. Hallinnollisen taakan keventäminen on pk-yrityksille ratkaisevaa

Elintarvikealan yritykset ovat pääosin pk-yrityksiä, joille:

- monimutkaiset tukimenettelyt
- pitkät odotusajat
- raskas raportointi

ovat merkittäviä esteitä investoinneille ja viennin käynnistämiselle.

Uusi GBER keventää menettelyjä ja parantaa ennakoitavuutta.
SUVI ry pitää tätä erittäin tärkeänä, sillä vientimarkkinoille pääsy edellyttää nopeita ja ketteriä investointipäätök

5. Johtopäätökset

SUVI ry pitää komission ehdotusta uudeksi GBER-asetukseksi **kokonaisuutena kannatettavana** ja näkee sen tukevan suomalaisen elintarvikeviennin kasvua.

SUVI ry korostaa seuraavia näkökohtia jatkovalmisteluun:

1. Tukien myöntämisen tulee olla nopeaa ja hallinnollisesti kevyttä.
2. Ympäristö- ja energiatehokkuusinvestointien tukeminen on erityisen tärkeää suomalaisen elintarvikeviennin kilpailukyvylle.
3. Tukien kohdentaminen kasvuun ja kansainvälistymiseen vahvistaa vientipotentiaalia.
4. Kilpailuneutraliteetti tulee varmistaa, mutta tukien ei tule muodostua esteeksi investoinneille, jotka ovat välttämättömiä kansainvälisillä markkinoilla menestymiseksi.

SUVI ry on valmis osallistumaan jatkovalmisteluun ja tuomaan elintarvikeviennin näkökulman esiin tarvittaessa.

Suomen elintarvikevientiyhdistys ry.

Toiminnanjohtaja

Jarmo Talasrinne